

A Rácalmás Televízió adása MINDEN NAP

19 órakor kezdődik.

Kísérje figyelemmel településünk életét, eseményeit városi tévéken keresztül is! A televízió adása az interneten is megnézhető, a www.racalmas.hu weboldalon.

Népszavazás

Magyarország köztársasági elnöke országos népszavazást tűzött ki.

A népszavazásra feltett kérdés:

„Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírassa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”

A SZAVAZÁS NAPJA:

2016. OKTÓBER 2.

(A hirdetés a 3. oldalon.)

Nagy siker volt idén is a városvédők által szervezett Tökfesztivál (4-5. oldal)

Idősek Világnapja

A közelgő Idősek Világnapja alkalmából szeretettel köszöntöm Rácalmás nyugdíjasait, szépkorú lakóit!

Boldog napokat, éveket és jó egészséget kívánok mindnyájuknak!

Schrick István
polgármester

Rácalmás Város Önkormányzata nevében tisztelettel meghívom

2016. október 6-án, csütörtökön 16 órakor

a Rácalmási Művelődési Ház és Könyvtár előtti térre,
ahol az intézmény falán elhelyezett emléktáblánál

AZ ARADI VÉRTANÚKRA EMLÉKEZÜNK

A megemlékezésen a Rácalmási Jankovich Miklós Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola diákjainak
műsorát láthatják.

Schrick István
polgármester

TARTALOM

Épül Rácalmás új ravatalozója a köztemetőben 3. oldal

Nyílt napot rendez a vízisport szakosztály október 1-én

18. oldal

Norvég önkormányzatokkal közösen

A modernizálást, a megújuló energiák hasznosítását mindig is szívügyének tekintette Rácalmás önkormányzata. Ennek számos, kézzel fogható jelét lelhetjük fel a kisvárosban. Legújabb a Manóvár Óvodához és Bölcsődéhez kapcsolódik.

Rácalmás büszke, hogy azon szerencsés települések között van, akik a Norvég Alap támogatását élvezhetik. A kisváros önkormányzata által benyújtott „Együttműködésen alapuló innovatív szolgáltatásfejlesztés az energiatudatosság növelése és a megújuló energiák elterjesztése érdekében” című pályázat 812.920 euró, azaz 245.000.000 forint támogatásban részesült. A projekt különleges a nemzetközi partnerség miatt is, ugyanis Rácalmás város Mezőfalvával, az Energiaklub Szakpolitikai Intézet Módszertani Központjával, két norvég önkormányzattal (Stor-Elvdal és Elverum), valamint a Duna-Via Kft.-vel kooperál.

– Rácalmásé a vezető szerep a beruházásban, ám építünk a partnereink tapasztalataira, ismereteire, szakértelmére. A kétszáznegyvenöt millió forint támogatásból megvalósuló fejlesztés általános célja egy

GREENING REGIONS

“EGYÜTTMŰKÖDÉSEN ALAPULÓ INNOVATÍV SZOLGÁLTATÁSFEJLESZTÉS AZ ENERGIATUDATOSSÁG NÖVELESE ÉS A MEGÚJULÓ ENERGIÁK ELTERJESZTÉSE ÉRDEKÉBEN”

fenntartható együttműködési modell kidolgozása a megújuló energiaforrások használata, az energia-hatékony megoldások elterjesztése és a széndioxid- kibocsátás csökkentése érdekében – hangsúlyozza *Schrick István*, Rácalmás polgármestere, aki a következőket is elmondta:

– A feladatunk rendkívül összetett. Például készítünk egy komplex energia-stratégiát is. Ennek keretében alaposan feltárjuk a széndioxid-kibocsátást, azt, hogy a megújuló energiaforrások terén milyen forrásaink vannak, és miként tudnánk azokat a lehető leg-hatékonyabban kihasználni. Erre az átfogó helyzetelemzés-

re alapozva öt éves beruházási tervet állítunk össze, meghatározva benne a lehetséges finanszírozási forrásokat is.

A kisváros első emberétől megtudtuk egyebek mellett azt is, hogy a program kézzel fogható eredményeként két minta fejlesztést is megvalósítanak. A Manóvár Óvoda és Bölcsőde energiahatékony felújításának köszönhetően az intézmény fűtését geotermikus energia felhasználásával, talajszondás hőszivattyúkkal oldják meg. A munkaterület átadására és a kivitelezési munkálatok megkezdésére 2016. augusztus 22-én került sor.

– Ezzel jó példát szeretnénk mutatni a rácalmá-

siaknak és a régió más településeinek élő lakóknak. A második minta értékű projektünk pedig az lesz, hogy létrehozunk egy regionális energiamenedzsment ügynökséget, amely segítséget nyújt energiával kapcsolatos kérdésekben a helyben érdeklődőknek, elősegítve a tudatos energiafogyasztást, a környezeti terhelés mérséklését – emelte ki a polgármester, hozzátéve:

– A programunk egyedülálló kezdeményezés. Megoldást jelenthet a településeken a gazdasági fejlődés elősegítésének problémájára, és tudatos energiafogyasztásra ösztönzi a közösségeket.

Bozai Márton a plébánosunk

Bozai Márton augusztus óta a domonkai plébános, Kulcsnak. A fiatal, huszonnyolc éves egyházközségi vezetőt egy évvel ezelőtt szentelték pappá. Diakónusi gyakorlatát Budakeszin és Székesfehérváron a vasútvideki Prohászka templomban töltötte, majd egy évig káplán volt a székesfehérvári belvárosi plébánián. Vagyis ez az első plébánosi feladata.

Kérdésünkre válaszolva Bozai Márton elmondta: a pappá szentelését hat éves képzési időszak előzte meg, Budapesten végezte az ötéves teológia szakot, utána töltötte

a diakónusi évet. Húszéves korában következett be jelentős fordulat az életében. Érettségi után mérleg-informatikát kezdett tanulni a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, ám azt nem fejezte be. Két év után jelentkezett a püspök atyánál, hogy pap szeretne lenni, és a továbbiakban már az ő irány-mutatása alapján végezte a tanulmányait. A motivációról így nyilatkozik a plébánosunk:

– Mérnök-informatikusként is keresztény szerettem volna lenni, ám tanulmányaim közben megéreztem, hogy a Jóistennek van még valami mondanivalója számomra, il-

letve más irányú tervei vannak velem, amit előtte nem fejtett ki teljesen. Amikor ezt megértettem, elkezdtem keresni az utamat, igyekeztem utána járni a Gondviselő szándékának. Húszévesen nehéz volt döntés, komoly belső munka kellett ahhoz, hogy letisztázódjanak bennem a dolgok, hiszen nem könnyű kikutatni az utat, hogy tisztán halljam a Jóisten akaratát. De azt értettem meg életem korábbi szakaszainak történéseiből, hogy boldog lehetek papként. Isten ezt mutatta meg nekem.

Megtudtuk plébánosunktól, hogy nagyon pozitívak az első

tapasztalatai nálunk, viszont – lévén ez az első plébánosi helye – számos új feladattal kell megbirkóznia.

– Sok érdeklődéssel, kedves, Isten üzenete és a kereszténység mondanivalója irány iránt nyitott emberrel találkozom a településeken. Remélem, hogy jól tudok majd közvetíteni, erősíteni a hitéletet Rácalmásban is – mondja Bozai Márton.

Méltó kegyeleti hely lesz

Köztemetőnk évtizedekkel ezelőtt épült régi ravatalozója alkalmatlan arra, hogy méltó módon búcsúzzunk elhunyt szeretteinktől, ismerőseinktől, szomszédainktól. Az önkormányzat vezetői szinte abban a pillanatban elkezdtek tárgyalni a katolikus egyház vezetőivel az új ravatalozó megépítéséről, amikor átvették a temető üzemeltetését. Az egyházi vezetőkkel egyeztetették a terveket is, és tavasszal elkezdődött az építkezés.

Rácalmás új ravatalozójának terveit Zsigmond László, a település főépítész készítette, aki lakossági fórumon elmondta: a 30 méter hosszú épületnek a templomtól körülbelül 60 méterre találhat megfelelő helyet a temetőben, tengelyét a sírkert középso bejárata felé tájolták.

Lélekharang-torony lesz a főépítmény tetején, amely-

nek főbejárata a ravatalozó helyiségbe vezet. Ehhez

120 négyzetméteres fedett előtér és további 200 négyzetméteres, szertartásokra is alkalmas, burkolt tér tartozik majd, amelyet négy hársfával szegélyeznek.

A sportpálya felől lesz a hátsó, úgynevezett gazdasági bejárata az épületnek, amely a vizesblokkhoz, a tároló helyiséghez és a kegyeleti hűtőházhoz vezet. Az önkormányzat saját beruházásában valósul meg a ravatalozó, amely járdákkal minden irányból megközelíthető lesz. Buzora János, az építkezés művezetője elmondta: a tetőszerkezet fából készült íves, ragasztott részei már a helyükön vannak, a kupola lambériás belső burkolása, azután a cserepezés még a feladat a víz- és villamossági szerelés, a burkolás és a vakolás mellett.

HIRDETMÉNY

MAGYARORSZÁG KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKE
ORSZÁGOS NÉPSZAVAZÁST
TŰZÖTT KI.

A népszavazásra feltett kérdés:

„Akárja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasse nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”

A SZAVAZÁS NAPJA:

2016. OKTÓBER 2.

A SZAVAZÁS 6.00 ÓRÁTÓL 19.00 ÓRÁIG TART.

NÉVJEGYZÉK

A választópolgárok a névjegyzékbe történt felvételükről
2016. augusztus 15-ig értesítést kapnak.

SZAVAZÁS

A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgár személyesen szavazhat.

A szavazás napján lakóhelyétől távol tartózkodó választópolgár
belföldön az általa megjelölt településen átjelentkezéssel,
külföldön Magyarország külképviseletein adhatja le szavazatát.

Átjelentkezést 2016. szeptember 30-án 16.00 óráig,
a külképviseleti névjegyzékbe vételt 2016. szeptember 24-én
16.00 óráig lehet kérni a valasztas.hu oldalon, illetve levélben vagy személyesen
a lakóhely szerint illetékes helyi választási irodától.

Részletes tájékoztatásért látogassa meg a valasztas.hu weboldalt,
vagy forduljon a polgármesteri hivatalban működő választási irodához.

Nemzeti Választási Iroda

Szelektív hulladékgyűjtés

Rácalmás területén ebben az évben is lehetőség van arra, hogy a lakók szelektív módon, zsákokba gyűjtsék a műanyag palackokat, papír, valamint fém hulladékokat. Éljenek ezzel a lehetőséggel! A szolgáltatást kéri, a flakonokat összetaposott állapotban tegyék a zsákba!

A szelektív hulladékszállítás időpontjai:

szeptember 28.
október 26.
november 23.
december 29.

Képviselői fogadóórák

Rácalmás képviselőtestületének tagjai minden hónap első szerdáján tartanak fogadóórákat.

A következő időpont:
2016. október 5.
Németh Miklósné

Helyszín:

Polgármesteri hivatal, a fogadóórák minden alkalommal 15-17 óráig tartanak.

Az üveget külön!

Az üveg hulladék begyűjtése céljából külön szelektív szigetek alakítottak ki Rácalmásban.

Szelektív üveggyűjtő szigetek a következő helyeken találhatóak:
– A Tóth Árpád utca elején, a főutcai kereszteződés után
– Az Adonyi úton a foci pályánál

– a Kossuth Lajos utcában a régi Dudás kocsmánál

Kérjük, a gyűjtőbe **KIZÁRÓLAG ÜVEGET** dobjanak, a PET-palackot, papírt és más szemetet ne tegyenek bele, mert azt zsákokban kell gyűjteni. Köszönjük!

Nagy siker volt a XIII. Tökfesztivál

A XIII. Rácalmási Tökfesztivál ezúttal is páratlan siker volt, ami köszönhető a remek szervezésnek, a városvédők és az önkéntesek kiváló munkájának, a színvonalas és bőséges programnak, és nem utolsósorban a résztvevőknek. A teljeség igénye nélkül idézünk fel néhány részletet a kínálatból: töklámpás bringatúra és gyaloglás, Tekerj tökölni!, rácalmási séta, dél-koreai és tökös ételek kóstolója, tökszobrászat-bemutató, dísztök különlegességek és romantikus tökdekorációk, manóvilág, varázslatos gyöngy ékszerek, rongyba-ba-kiállítás, levendulaszoba, Cikcakk foltvarró bemutató, madáretető készítés, játszóház, tökfaragás, kézműves termékek vására, ízek utcája, no és a sztárok a színpadon: Gáspár Laci, Kozmix, Bangó Margit, Kegye János, Talamba, Republic, Jolly és Suzy, Nagy Bandó András, Margaret Island, Geszti Péter és még sorolhatnánk.

A Tökfesztiválon napon-ta 100-150 önkéntes segítő, városvédő, polgárőr dolgozott, mindent megtett azért, hogy a Rácalmásra, a Jankovich-kúriába kilátogató helybeliek és vendégek jól érezzék magukat, minden a legnagyobb rendben legyen. Páratlan ez az összefogás, remek szervezés és összehangolt, mindenre odafigyelő munka. Egyebek mellett ezt a civil összefogást is hangsúlyozta dr. Galambos Dénes, Fejér megye 04-es választókerzetének országgyűlési képviselője a szombat délutáni köszöntőn. Rajta kívül részt vett az eseményen Lee Sang Il, a Hankook Tire Kft. ügyvezető igazgatója és a cég PR-menedzsere, Roy Katalin, valamint dr. Simon László Fejér

megye kormány megbízottja, dr. Dorkota Lajos, a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal elnöke, Schrick István, Rácalmás polgármestere és házigazdaként Bodnár Sándor, a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület elnöke.

Galambos Dénes elmondta: büszkeséggel tölti el, hogy felkerültünk az ország turisztikai és rendezvénytérképére. Örül, hogy a rácalmásiak ilyen remek módon, országosan egyedülállóan kihasználták a tökben rejlő lehetőséget, hiszen ez a zöldségféle egészséges, jól formálható, gyönyörű dísz-

növény, emellett fesztiváli szinten bizonyított összekovácsoló erő is rejlik benne. Az országgyűlési képviselő ékkövéként említette a helyszínt, a Jankovich-kúriát, kiemelte Rácalmás fejlődését, amelyben nagy szerepe van a területén működő gyárnak, majd a közelgő népszavazásra utalva arra mondta, hogy meg kell őrizni a nyugodt, biztonságos környezetet, amelyben élünk.

Lee Sang Il hangsúlyozta, milyen nagy öröm számára látni, ahogyan évről évre egyre jobban fejlődik a Tökfesztivál, a várossal együtt. Megköszönte a rácalmásiaknak a támogatását, kiemelte, hogy ez a település legnagyobb rendezvénye, amelyre nagy várakozással tekintettek a városvédők.

Bodnár Sándor hozzátette, milyen óriási előkészítő munkát, energiát igényel egy ilyen fesztiválnak az előkészítése, és megköszönte a segítséget, valamint a támogatást a mögöttes felsorakozott előjáróknak. A fesztivál után pedig a következőket mondta el értékelésként:

– Voltak már több is, de alapján elégedettek vagyunk a részvétellel annak ellenére, hogy állandóan esőt, szelet mondott a meteorológia, ami sokakat visszatartott az fesztiválra indulástól. Pénteken gyerekzsivajtól volt hangos a kúria, az óvodás és alsós iskolás csoportokkal 421 gyerek jött hozzánk, és ebben még nincsenek benne a rácalmási óvodások, iskolások. Nagyon lelkesek voltak, nem akartak hazamenni,

többet rábeszéltek szüleiket, hogy szombaton és vasárnap jöjjenek vissza megint. 2500 tököt biztosítottunk a tökfaragásház, ami el is fogyott, talán 100-150 darab maradt. A rendezvény sikerre köszönhető annak, hogy a városvédők, a segítőink, a középiskolás diák önkéntesek, a biztonsági emberek nagyon sokat dolgoztak az előkészítéskor és a fesztiváli napokon reggeltől késő estig. Gördülékeny volt minden, összeszokott csapatmunka volt: vannak az állandó reszortosok, színt oda sem kellett figyelniük, mindenki tette a dolgát. Köszönöm valamennyi közreműködőnek, segítőnek, résztvevőnek, támogatónak, hogy közösen sikerre vittük a Tökfesztivált.

Rácalmás Város Önkormányzata köszönetét fejezi ki

mindazoknak, akik hozzájárultak a 13. alkalommal megrendezett Rácalmási Tökfesztivál sikeréhez!

Köszönjük a munkát, a közreműködést, a szervezést, a részvételt!

Schrick István
polgármester

Pompás, ötletes utcai dekorációk születtek

A Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület idén is arra kérte kisvárosunk lakóit, hogy tökök kompozíciókkal díszítsék a portákat. A felhívás nyomán igazán remek, ötletes és kreatív alkotások születtek. A Tökfesztiválra látogatók megálltak az utcán, fényképeztették magukat a kompozíciókkal, illetve felvételeket készítettek a remekművekről.

A városvédők háromnapos belépőkkel hálálták meg az dekorációs munkákat, és ezúton is köszönik az alkotóknak, hogy ezzel színesítették a Rácalmási Tökfesztivált.

SZERKESZTETT ZENAI MŰSOR A RÁCALMÁS TELEVÍZIÓBAN

A vasárnaponként 13 órai kezdettel jelentkező egy-másfél órás blokkokat Gerendai Gábor szerkeszti, aki egy-egy ünnephez, jeles alkalomhoz vagy témához kapcsolódóan válogat hatalmas gyűjteményéből.

A szeptemberi adásban több mint 100 éves hanglemezokről hallhatják az 1910-es évek népszerű énekesét, Király Ernőt.

Cimbora könyvajánló

Antalné Török Mária vagyok, a Rácalmási Cimbora Klub vezetője. Most induló „Cimbora könyvajánló” sorozatunkkal szeretnénk a gyerekeket, a fiatalokat és a felnőtteket is arra buzdítani, hogy olvassanak sokat, mert az egyik legjobb és legkellemesebb szabadidőtöltés. Vagyis: ajánlónkkal szeretnénk kedvet csinálni az olvasáshoz! Ime....

Michael Peinkofer - A griff bűvöletében

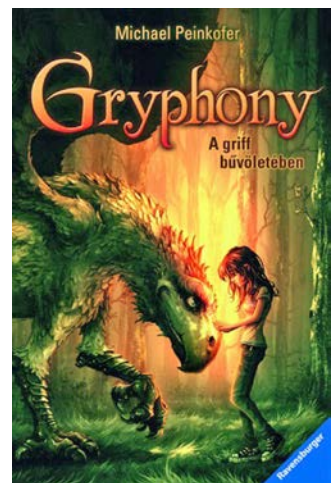
Pletser Laura Lotti könyvajánlója!

Az elmúlt tanévben iskolában egy olvasási kihíváson vettem részt, melynek keretében vállaltam, hogy 6 különböző témájú könyvet olvassok el év végéig. Ezek közül a kedvencemet, Michael Peinkofer - A griff bűvöletében című könyvét szeretném ajánlani nektek, amely a fantázia világába repíti el minden olvasóját.

Főszereplője Melody, a kislány, aki egy szigeten éldegél nagymamájával a Kőház Panzióban, melyre a környék pénzéhes vállalkozója, Buford McLusky készül rátenni a kezét. Melody azonban, egy rejtélyes gyűrűnek köszönhetően egy tojásra bukkan, amelyből egy griff-fióka, Agravain bújik elő. Egyetlen barátjával Roddyval és Agravainnal számos kalandba keverednek, melyek során felcsillan a remény, hogy megmenthetik a Kőház Panziót....

A történet során sokszor szembesülünk a gonosszággal, de szerencsére, a barátság és a szeretet ereje sok viszontagság után győzedelmeskedik felette.

Ez a könyv úgy írta le a történeteket, hogy szinte én is láttam a szereim előtt. A kedvenc szereplőm Agravain volt. Szerintem minden gyerek vágyik egy ilyen természetfeletti lényre, vagy varázserőre. Me-

lody nagyon szerencsés lány, hogy mindkettőből kapott.

A könyv illusztrációi nagyon szépek, segítettek elképzelni a griff kölyköt és a helyszíneket.

Tetszett, hogy a történetbe belevegyült egy kis történelmi szál is, és a visszaemlékezésekből megismerhettem a griffek történetét.

Imádtam az egészet! Remélem, a következő rész is hasonlóan izgalmas lesz, mert ez a kötet nekem nagyon elnyerte a tetszésemet, szívesen ajánlom kortársaimnak.

Szerintem jó lenne, ha ilyen könyvekről beszélgetnénk irodalomórán, és a kötelező olvasmányok listába is bekerülhetnének, mert akkor lehet, hogy a gyerekek közül még többen megszeretnék az olvasást.

Pletser Laura Lotti 5.a

BOLHAPIAC

OKTÓBER 15. szombat, 9-12 óráig
a rácalmási Művelődési Házban

Használt, megunt tárgyaid másnak még kincset érnek! Sőt, Te is találhatsz kincseket! Régiségek, gyűjtemények, könyvek, ruhák, ékszerek, játékok, sportszerek, szerszámok, háztartási eszközök, apróságok.

Asztalfoglalás a 440-456-os telefonszámon, személyesen a Művelődési Házban, vagy a Facebookon.

A Cimbora klub következő találkozója október 1-én lesz.

Országos Könyvtári Napok

2016. október 4-12.

Rácalmási Művelődési Ház és Könyvtár

Október 4. kedd

16.00 Író-olvasó találkozó *Maros Edittel,*
a Hűvösvölgyi sulisorozat írójával

Október 7. péntek

10.00 Író-olvasó találkozó és játékos foglalkozás

M. Kácsor Zoltánnal a Garázs Bagázs sorozat szerzőjével

17.00 Emléknymok - Törvédek Rácalmás történelmének írásos emlékeiből c.
kiállítás megnyitója

Október 12. szerda

17.00 Író-olvasó találkozó *Schäffer Erzsébet* íróval

A Könyvtári Napok programsorozat ideje alatt amnesztia hetet hirdetünk, azaz a késedelmes könyveket késedelmi díj fizetése nélkül lehet a könyvtárba visszahozni, valamint ezen a héten ingyenes a beiratkozás is!

A programokon való részvétel ingyenes!

EMLÉKNYOMOK

...nővel született Kálmán Károly Ró-
mán tanulási éveiben a felsőbb rend-
űek közepén tanult. Szóval...

Itáliai utazás

iskolai könyvtár
Coadox sa

EMLÉKNYOMOK

Töredékek Rácalmás történelmének írásos emlékeiből

A rácalmási könyvtárban elhelyezett levéltári gyűjtemény – s egyúttal e kiállítás – anyagát is Mosonyi Mihály gyűjtése képezi. A fellelt dokumentumok azóta mások gyűjtő- és kutatómun-
kájának eredményeivel is kiegészültek. A levéltár anyaga folyamatosan gyarapszik, ahogyan az
Idő kereké forog tovább...

RÁCALMÁSI MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

2016. október 7. péntek 17 óra

A kiállítást megnyitja: Németh Miklósné alpolgármester

...te legyen kizárólag...
...Engedély...

Kelt Rácalmásban 1862. október 12-én

...Károly Károly...
...Károly Károly...

Almavirág Ajándékbolt

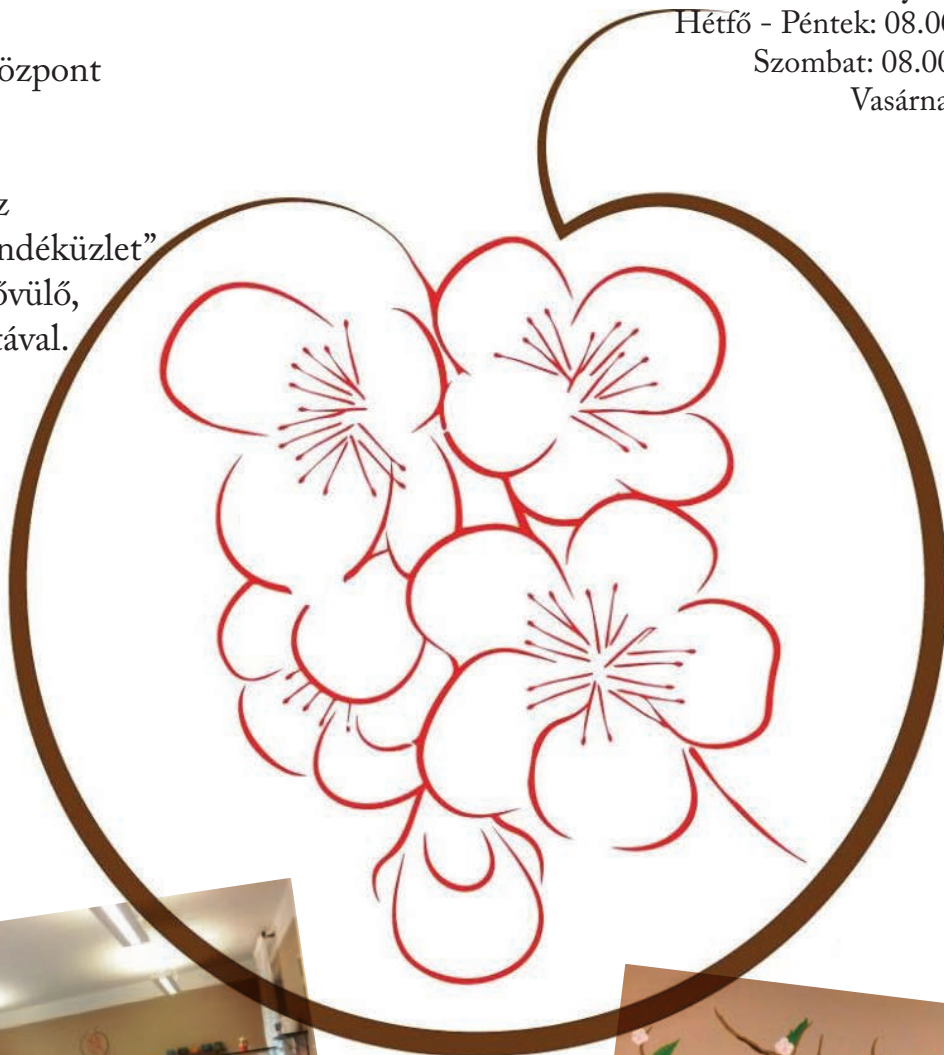
A Jankovich-kúria
Rendezvény-
és Turisztikai Központ
Oktatási
Épületében
várja vásárlóit az
„Almavirág Ajándéküzlet”
folyamatosan bővülő,
sokszínű kínálatával.

Nyitva tartás:

Hétfő - Péntek: 08.00 - 16.00

Szombat: 08.00 - 12.00

Vasárnap: Zárva

Többek között:

Képeslapok, naptárak, textil tárgyak,
kerámiák, természetes alapanyagú
kozmetikumok, gyertyák.

JANKOVICH-KÚRIA RENDEZVÉNY- ÉS TURISZTIKAI KÖZPONT

Folyamatosak a programok

A Jankovich-kúria az elmúlt időszakban is teljes gőzzel működött. A nyári hónapokban folyamatosak a hétvégi rendezvények, így júliusban és augusztusban is, a számos szertartás (16 db) és lakodalom (8 db) mellett több kisebb-nagyobb rendezvénynek (legény-, lánybúcsú, születésnapok) biztosított helyszínt a kúria területe. A nyári időszakban a megnövekedett látogató létszám következtében kiemelt figyelmet fordítunk a park gondozására, hogy a helyi lakosok és az ide látogató turisták maradéktalanul élvezni tudják az itt eltöltött időt. Folyamatosak a karbantartási és állagmegóvó munkálatok (szökőkút karbantartás). A nyár folyamán a kúria dolgozóinak a munkáját nyári diákmunkások, valamint a közösségi szolgálatot töltő diákok segítették, akik a park gondozásában vettek részt. Július hónaptól az „ízek utcájában” található 120 m² alapterületű sátor bérletére is lehetőség van, amely alkalmas helyszíneként családi rendezvények, lakodalmak, valamint szertartások megtartására. Helyszínt biztosítottunk a színvonalas programokkal tarkított Augusztus 20.-ai ünnepség lebonyolításának, amelyen az elmúlt évekhez hasonlóan rengeteg helyi, környékbeli, valamint ide látogató érdeklődő vett részt. Az Almavirág Ajándékbolt őszi árukészlettel várja az érdeklődőket.

Jankovich-kúria dolgozói

Jankovich: angol táborok

Június utolsó két hetében tartottuk immár hagyományos angol táborainkat. Míg a kicsik Judit néniékkel még szebbnél szebb dolgokat alkottak az alkotó táborban, addig mi a nagyokkal különböző utazásokat terveztünk.

Fantasztikus projektek születtek. A gyerekek 4 csoportot alkottak, így különböző angolszász területek felfedezésével 4 különböző utazást terveztek meg. „Elutaztunk” New-Yorkba és Bostonba, Skóciába, Wales-ben ellátogattunk az Eisteddfodd fesztiválra, illetve tettünk egy körutazást Ausztráliában és Új-Zélandon. Természetesen tettük mindezt angolul.

A gyerekek fantasztikusan érezték magukat, olyannyira, hogy kérték hadd tartsanak velünk a következő héten is a kicsik táborában. Jól is jött a segítségük időnként még úgyis, hogy Stefi néni is velünk tartott egy pár napig.

Napjaink az alsós táborban is nagyon eseménydúsak teltek, egy percet sem unatkoztunk. Játszottunk kint és bent, mondókáztunk, énekelünk, kézműveskedtünk, tetkót készítettünk, arcot festettünk és nem maradhatott el egyik táborból sem a vízi ballon csata. Csupán egy baj volt ezzel, hogy kevés volt a ballon (pedig hárman másfél órán keresztül töltötték az 500-500 lufit).

Jövőre újra találkozunk új kihívásokkal és új játékokkal, valamint több lufival.

Kunos Vanda

A Szent György Polgárőr Egyesület hírei

Figyeljenek az iskola környékén!

A lakosság sérelmére elkövetett bűncselekményről ebben a hónapban sem tudunk beszámolni, köszönhetően lakóink, a polgárőrség és a rendőrség jó együttműködésének.

Az augusztus huszadikai rendezvényünket is kisebb problémákkal átvészeltük, leginkább a forgalmi rendet irányító táblák kerültek el a gépjárművezetők figyelmét. Sajnos olyan helyi lakosokkal is találkoztunk, akik polgárőreink testi épségét veszélyezteték, hivatkozva arra, hogy rájuk nem vonatkoznak a közúti jelzőtáblák szabályai, mert ők helyi lakosok. Tudomással bír mindenki arról, hogy más településeken, nagyvárosokban is helyi rendezvények miatt sokszor van ideiglenes forgalomterelés, ami vonatkozik a helyi lakosokra is, nem csak a vendégekre.

Lapzártánk idején rendezte a Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület a XIII. Tökfesztiválját, és ezen rendezvény ideje alatt is volt forgalmi rendváltozás. Mivel ez a cikk még a nagyrendezvény előtt íródott, csak kifejezni tudjuk abbéli reményünket, hogy a fesztiválozók lehetőségeikhez képest gyalog közelítik meg a Janko-

vich-kúriát, ezzel megkönnyítve a forgalom zökkenőmentes irányítását.

Szeptembertől ismét posztolunk az iskola előtti és a közelében levő gyalogátkelő helyeken gyermekeink testi épségének megóvása érdekében.

Kérünk minden szülőt, hogy a forgalom akadályozása nélkül parkoljon az iskola és az óvoda környékén, mert mint a gyakorlat mutatja, mindenki az intézmények ajtajában szeretne megállni, ott kitenni gyermekét az autóból, és ezzel nagyban akadályozza a folyamatos forgalmat. Az sem ritka eset, amikor az iskola előtti zebrán állnak meg járművekkel a szülők, ami az előzőeknél sokkal súlyosabb eset, mert balesethez vezethet: elűthetik az áthaladó gyalogost.

Szolgálatban levő polgárőreink minden esetben figyelmeztetik az áthaladókat a szabályos közlekedésre, így megszólítják és figyelmeztetik azokat a kerékpárosokat is, akik leszállás nélkül száguldanak át a gyalogátkelőhelyen. Mert tekerve nem szabad! Le kell szállni, és áttolni a biciklit a zebrán! A gyalogátkelő nevében benne van, hogy csak gyalogosan lehet áthaladni rajta.

De ne feledkezzünk meg a jövőben sem a zárt kertkapukról, a zárt bejáratú ajtókról, így óvják értékeiket, ingatlanukat a hivatlan látogatóktól. Figyeljenek arra is, hogy kerékpárjuk megfelelő biztonsági felszereltséggel el legyen látva, mert ez nagyon fontos a saját biztonságuk érdekében.

Továbbra is várjuk mindazok segítségét, akik szeretnének részt venni Rácalmás jónak mondható közbiztonságának fenntartásában.

Segíts, hogy segíthessünk!

Vizi István
elnökségi tag

Támad a parlagfű

A törvény szerint a parlagfű-mentesítést az ingatlan tulajdonosok legkésőbb június 30-ig végezhették el büntetlenül. Ezt követően viszont az illetékes hatóság a bejelentések alapján közérdekű védekezést rendelhet el, amelynek költségei – és a kezelést követően megállapított növényvédelmi bírság – a tulajdonost, illetve a földhasználót terhelik. Az eljárás végén fizetendő összeg akár kétfélmillió forint is lehet!

A kifejlődött növények legintenzívebb növekedési időszaka júniusra esik, majd ezt követően a virágzat képzésére kezdi fordítani energiáit. Az allergia szempontjából veszélyt jelentő porzós virágok jelennek meg előbb, július első felében, majd július végétől megindul a pollenszóródás, mely még ősszel is tart, és amely során a virágpor a légáramlatokkal akár száz kilométerre is eljuthat. Ebből egyértelműen következik, hogy a védekezést a virágzás előtti időszakokra kell időzíteni. A már virágzó parlagfű kézi eltávolítása, akár gyomlálással vagy kapálással, kaszálással rendkívül kockázatos, ugyanis a nagy tömegű virágpor allergiát okozhat a korábban nem érzékeny emberek esetében is. A kifejlett növények gyomirtó szeres kezelése pedig lehet, hogy már nem nyújt kielégítő eredményt, így a korai védekezés hangsúlyozása különösen fontos.

Várunk téged is - cserkésznek

Egy életre szóló közösség!

Nyári táborainkkal véget ért ötödik cserkészévünk. Zánkára a „Cserkészzen az életre” táborokba az idén is közel száz rácalmási és kulcsi fiatal jutott el közreműködésünkkel, két turnusban. Erzsébet program támogatásával, a Magyar Cserkészszövetség szervezésében megvalósult tábor hat napjáért az idén is mindössze 1000Ft-ot kellett fizetni. A pályázatát, az utazást, a csomagszállítást, a kísérőket csapatunk szervezte és a tábori vezetőket is mi adtuk a helyi fiatalok mellé. Ízelítő a programokból: strand, sárkányhajózás, kalandpark, erdei sakk, méta, íjvadászat, kereskedőjáték, népdaltanulás, tánccház, „falurally”, tábortűzek, népi játékok, cserkész-forgók.

Csapatátörunkat Bugacon tartottuk augusztus végén. Betűyárosan jó volt! Nagy rutinnal felépítettük sátrainkat és szükséges tábori építményeinket. Elsős napunkon jelmezes szépségversenyt tartottunk a megjelent zsványoknak. Túrztunk az ősbörókásban, megismerkedtünk az őshonos magyar háziállatokkal, megnéztük a pásztor- és az erdészeti kiállítást, tehenet fejtünk, lovas kocsiztunk, lovagoltunk, ostort pattogtattunk. Meglátogattuk a vaddisznókat, kitanultuk a ló körmölést, fűrődtünk Kiskunmajsán. Lelki napot tartottunk két fiatal plébános közreműködésével, vezetésével. Norbi és Marci atya mesélt nekünk, hogy miként választották hivatásul a papi pályát, beszélgettünk az irgalmasságról, énekeltünk, szentmisén vettünk részt. Pusztai olimpiát hirdettünk a következő versenyszámokkal: kakasviadal, talicskázás, patkódobás, karikás ostor, lövészet, akadályverseny, méta, pásztorjáték, szóboksz. A versenyben szerzett érmekeket és a többi tábori „jutalompenzt” a vásárban

költhették el a népek. Roskadozott a sörasztal az árverésre bocsátott nassolni-valóktól.

Szeptember 10-én vezetőségi megbeszélést tartottunk, ahol meghatároztuk a következő cserkészév céljait, feladatait, összeállítottuk munkatervünket.

Szeptember 24-én 16 órától cserkész évnnyitó és toborzó, a Rácalmási sportpályán, rossz idő esetén a templomban. Várjuk szeretettel az érdeklődő fiatalokat és szüleiket is!

Célunk segíteni a gyermekeket és fiatalokat, hogy aktív és elkötelezett felnőttekké váljanak, egészségesek legyenek, megtalálják a helyüket a világban. Képesek legyenek az önnevelésre, legyen hitük, erkölcsi tartásuk, legyen igényük jót tenni. Ennek érdekében életmodellt nyújtunk, illetve ifjúságnevelést végzünk önkénteseink segítségével. Magyarországon a helyi közösségekkel együttműködve 7 éves kortól mindenki számára nyújtjuk ezt, aki nyitott elveinkre és közössége életében tevékenyen részt vállal.

Mindehhez saját nevelési módszerünket, a cserkészmodszert hívjuk segítségül, amely a következő elemekből áll:

- a kisközösségi (őrsi) rendszer,
- fogadalom és törvények,
- a cselekedve tanulás,
- folyamatos és ösztönző, vonzó és hasznos programok főként a természetben,
- a magyar kultúra ápolása különös tekintettel népi hagyományainkra.

A cserkészpedagógiai alapjait több mint 100 éve fektette le az angol Robert Baden-Powell, de kiscsoportos rendszeren és cselekedve tanuláson alapuló cserkészmodszere aktuálisabb, mint valaha!

Jó munkát!

Blau Sándor

Őszi gyalogtúra a Mecsekben!

2016. október 1-én, szombaton a Mecsekben teszünk egy kellemes gyalogtúrát.

A Rácalmási Városvédő és Szépítő Egyesület Nordic Walking Klubja 48 személyes autóbust indít és várja minden gyalogolni vágyó csatlakozását. A túra részletei az interneten itt olvashatók: <http://kirandulastippek.hu/pecs-baranya/jakab-hegy-zsongor-ko-babas-szerkovek>.

Indulás 2016. október 1-jén, szombaton 7,00 órakor a régi városháza elől Pécsre az Éger-völgybe.

Érkezés várhatóan 18 óra körül.

Érdeklődni és jelentkezni Terekiné Rendes Évánál a (20) 912 52 63-as telefonszámon vagy a terekine.eva65@gmail.com e-mail címen lehet.

Dunaújvárosiaknak a felszállás 7 óra 15 perckor a Szórád Márton úti autóbúsmegállóban (Skálával szemben).

A buszkiöltség 2.200 forint/fő, melyet befizetni a rácalmási művelődési házban nyitvatartási időben, Bodnárné Surányi Gabriellánál, valamint Terekiné Rendes Évánál telefonos egyeztetést követően lehet.

Nordic walking Rácalmásan új időpontban!

Ezúton értesítek minden érdeklődőt, hogy minden szombaton 10 és 12 óra között tartjuk a jövőben Rácalmásan a nordic walking túrákat. Várjuk a gyalogolni vágyókat!

Botot az indulás előtt 30 perccel lehet kérni a (20) 912 52 63-as számon Terekiné Rendes Évától.

Figyelje Facebook oldalunkat:
Rácalmási Nordic Walking Klub

Rácalmás Rácalmás Önkormányzatának kiadványa
Szerkeszti a szerkesztőbizottság: Szántó Béla (elnök), Bíró Béla, Szekeres István.
Szerkesztőség levélcíme: 2459 Rácalmás, Széchenyi tér 19.
Telefon: (25) 440-001
Nyomdai munkák: a Milpress Kft. 2400 Dunaújváros, Verebély utca 8.
Felelős vezető: Molnár Gergely ügyvezető

JANKOVICH MIKLÓS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Jankovich alkotótábor Képespusztán

Idén először került megrendezésre alkotótábor művészeti szakos diákjainknak, a Pécsről nem messze található Képespusztán. Tizenöt fővel indultunk útnak a nomádtábor felé, ahol már vártak minket felnőtt önkénteseink. A hét folyamán a diákjaink különböző művészeti technikákkal dolgozhattak. Illetve több kirándulás is színesítette a programot. Jártunk többek között Szenánán. Itt a helyi skanzenben alkottak a gyermekek. Orfűn megnéztük a malmokat, a rajzolás végeztével pedig friss kenyeret is kóstolhattunk, amit a malomban sültöttek nekünk. Abaligeten többször is strandoltunk. Tartottunk kézműves napot, ahol pólót batikoltunk. Pécsen pedig körbejártuk az állatkertet. Itt a fotózás mellett

még rajzra is jutott időnk. A csoport összetételét tekintve: negyediktől nyolcadik osztályig jöttek diákjaink. A tábor fő célja - a közösségépítés

mellett-, a tehetséges fiatalok tanórán, kötelező foglalkozáson túli művészeti fejlesztése tábori körülmények között. Az

elkészült munkákból kiállítást fogunk rendezni az őszi folyamán.

Dancs Esztella

Ez a nyár sem maradhatott napközis tábor nélkül

Napközis tábor!

2016. 6. 20-tól- 2016. 6. 24-ig húsz alsós gyerek részvételével vágtunk bele az egy hetes napközis táborba, amihez sok segítséget kaptunk a városvédő egyesülettől, melyet ezúton is köszönünk.

A hét minden napján más-más programmal vártuk a gyerekeket. Az időjárás kegyes volt hozzánk, így a legtöbb eseményt a szabadba terveztük. Séta a vasútállomásra, számháború a szigeten, játszótérezés, sportverseny, Hódosi Ágnes kickbox aerobikot tartott nekik és egy napra titkos ügynökökké is válhattak. Pihenésképpen egyedi mintájú kendőt, gyümölcssalátát készíthettek és az agyagozást gyakorolhatták.

A gyerekek minden nap vidáman, élményekkel gazdagon, kellemesen elfáradva tértek haza és lelkesen várták az új nap kihívásait.

Köszönjük Vizi Istvánnak a hűsítő üdítőket, amit a hosz-

szú gyalogtúra után a vasútállomáson az étkező kocsiban fogyasztottak el a gyerekek. Köszönjük a Pomóthy étteremnek a finom, és színvonalas étkeztetést és a közreműködő kollégák segítségét. (Gyöngyösi Lászlóné, Baráth Józsefné, Tóth Zoltánné, Turcsányi Rita, Nagy Tamás)

Szeretettel várunk minden alsóst jövőre is!

Bécs Krisztina

Íjásztábor, egy hagyomány kezdete...

Idén július elején egy hetes időtartamban először szerveztünk íjásztábort. A résztvevő gyerekek és fiatal felnőttek számára egyaránt változatos interaktív előadásokkal, neves előadókkal- igyekeztem megtűzdelni a programokat. Étkezésünket kedvezményesen és a mindnyájunk meglegedésére a Kiskakas Étterem biztosította. Elgondolkodtató, hogy a gyerekek nap, mint nap, mindent megejték...

A délelőtti időszakban rendszerint elsősorban elméleti jellegű foglalkozásokra került sor, melyben a professzionális elsősegélynyújtástól, a sportságot reprezentáló speciális nyelvórán keresztül a hagyományörzésig, mentális tréning, számtalan téma előkerült. Délutánonként a gyakorlaté volt a főszerep, persze kinek-kinek a saját szintjén előírt edzőmunka nyújtotta a kellemesen fárasztó élményt, hisz a világbajnokságra készülő ifi versenyző és a sportággal ismerkedő lelkes amatőr csak látszólag végezte ugyanazt a tevékenységet. Ugyanakkor jó volt lát-

RÁCALMÁS, JANKOVICH MIKLÓS ÁLTALÁNOS ISKOLA

ni, ahogy egy tapasztalt íjász felkarol-, mentorál egy fiatal kezdőt és eközben észrevétlen barátságok is szövődnek.

Összegzésként a budapesti Eleven Íjászközpont lötermében is tartottunk egy háziversenyt, ahol a minőségi íjászfelszerelések megannyi változatával is ismerkedtek a kezdő íjások.

Végül a hetet egy remek hangulatú 3D-s versennyel zártuk, ahol a versenyzők a teljesítményük függvényében maguk választhatták meg értékes nyereményeiket.

A tábort saját íjászkörünkön (Vajk Íjászkör) túl a diákönkormányzat, a Városvédő és szépítő egyesület, Dobos Attila vállalkozó és Tóth Balázs RSE Vajk Íjászegyesület támogatta. Köszönet érte!

Márta István

Megújult a „13-as”

Nagyon szerencsésnek mondhatom magam, hogy olyan szülők támogatását élvezem, akik nem sajnálva időt, pénzt a felújították a 13-as tantermet, így a 7. b osztály teljesen új, tiszta és szép tanteremben kezdhet a tanévet. A munkálatok során teljes felújításra került a parketta, a kétszárnyú ajtó, valamint gyönyörűen ki lett festve a terem és a régi, hibás tábla, amire már alig lehetett írni, szintén megújult.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani magam, kollégáim és tanítványaim nevében a Faktor Kft. ügyvezetőjének Fodorné Rózsa Csillának, aki nem mellesleg az egyik osztályomba járó tanuló édesanyja, és akinek önzetlen felajánlása nélkül ez a felújítás nem történt volna meg.

Köszönjük szépen!

Kunos Vanda
a 7. b osztályfőnöke

TÖRTÉNETEK ÉS SZTORIK

Rácalmás múltjából

A mai rácalmásiak a szőlőt csak hobbiból termelik a család részére, a borkészítés pedig az egyéni képességek csúcsra járatását jelenti. A szőlőterületek is ezt igazolják. A legtöbb szőlősgazda ma 100-200 négyszögöl szőlőterülettel rendelkezik, csak néhány gazdának megy el 500 négyszögöl egy területe. De nem így volt régen. A szőlő igen jelentős megélhetési forrás volt. Itt Rácalmásan komoly tudással rendelkező szakemberek voltak, olyannyira, hogy a földművelésügyi miniszter megbízta az itteni szakembereket, hogy a Borászati Lapokat, egyrészt folyamatosan tudósítsák, másrészt írjanak hosszabb szakcikkeket. A Borászati Lapok Rácalmás szőlészét és borászatát folyamatosan az ország elé tárta és mindent tudtak a rácalmási borászatról. Most én is ezeket a lapokat böngésem 1880-tól-1930-ig.

Szőlészeti és borászati az 1900-as évek körül

A szőlő jelentős gazdasági tényező volt.

Nézzük a tényeket. A szőlőtermelés már a XVIII. század elején elkezdődött Rác-Almásan. Gyorsan nőtt a szőlőterület, az 1774 évi katonai összeírásban már 244 hold szerepelt. Itt sem állt meg a növekedés, egy 1864-es megyei jelentésben már 350 holdról tesznek említést. Őt hat nagybirtokosnak 10 hold körüli szőlőterülete volt (Apt Ödön, Bajor József, Lehoczky család, Fritz Antal, Herczeg Jenő) a többi megosztott a gazdák között. A leírások elég határozottan megjelölik a szőlőterületeket. Már az 1774 évi katonai leírásban is Slatinai - Duzloki szőlők szerepelnek. A szőlőterületek az 1860-as, 70-es évekre szépen kialakultak. A

Szüret

fő vonulat a Duna partvonal mentén húzódott: Baboskerti - Duzloki - Aranyhegyi - Kulcsi szőlők. E mögött egy második vonalban terültek el a Virághegyi - Slatina- és Debellai szőlők. A szőlőterületek ezután már nem nőttek.

Az egészséges szőlőkben holdanként 18-25 hl., a szénkénegezéssel fenntartott szőlőkben 12-15 hektoliter bor termett, de erősen filoxérás és peronoszpórás években, amilyen az 1890-es évek közepe volt, alig-alig termett szőlő. Évente átlagosan 2.000-4.000 hl. bor termett Rácalmásan. A bor eladások igen változatosak voltak: 1891-ben az újbor 13-15 forint/hl., a minőségi óbor 25-30 forint/hl. volt. 1897-ben 400 hl. bort adtak el a rácalmásiak, ebből egy nagyobb tételt, 400 hl.-t Csehországba. A rácalmási bor a borversenyek és a szakemberek véleménye alapján az alföldi boroknál jobb minőségű volt. Szekszárdi és budai borként reklámozták és adták el. Sajnos voltak évek, hogy semmit sem tudtak értékesíteni.

Rácalmás domborzata igen alkalmas volt arra, hogy földbevált pincéket alakítsanak ki. Nagyon sok ilyen pince volt, még ma is találkozunk jópárral. A Pincesoron egy egész

Bíró és Bíróné (balra)

utca épült ki pincével és borozóval.

Rácalmás a szőlészeti egyik szakmai alközpontja.

Nem tulzából adtam ezt az alcímet ennek a fejezetnek. Szakmailag képzett szőlősgazdák szőlőgazdálkodásban és borászatban élen jártak és másoknak is átadták tapasztalataikat. A Borászati Lapok tudósítói és a szakmai cikkek írói több évtizeden keresztül (1890-1930) rácalmási szakemberek voltak. A szakmai lapban sokszor kétféle oldalnyi terjedelmet is szenteltek egy-egy témának. Először Lehoczki Dániel, majd Bajor József és végül Fritz Antal saját tapasztalataik alapján írták cikkeiket.

A rácalmási szőlősgazdák hallatták szavukat a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületében, ahol az előszóban említett szakemberek mindegyike egy-egy időszakban az elnökségben is helyet foglalt.

A Magyar Tudományos Akadémia könyvkiadását, melyek a szőlészeti és borászati témakörűek voltak, a rácalmási Fritz Antal, Bajor József és Apt Ödön anyagilag is támogatta.

A szakmai írásokból megemlítek néhányat:

- Csemege vagy borszőlő fajtákra fektessük a fősúlyt? A kötött talajon termelt cseme-

geszőlők, főleg ha oltványokról származnak, jóságban és tartósságban nagyban felülmúlják a homoki csemege szőlőket, ezért borszőlőket ültessünk.

- Tömegtermelésre, vagy minőségre fektessük a fősúlyt? A teljes érésben szüretelt homoki szőlő nagy mennyiségű mustot szolgáltat, mely ha cukortartalomban nem is olyan gazdag, a kívánalmaknak megfelelő bor nyerhető belőle.

- Minden megengedett módot elkövethetünk termesztésünk fokozására, holott a csemege szőlőkkel nem tehetjük a nélkül, hogy minőségét nagyban ne csökkentenők. A homoki borok karakterén nem ront az sem, ha a szőlőt erősen trágyázzuk. Sőt, a homoktalaj tulajdonságainál és összetételénél fogva, ezt meg is kívánja.

- Hány féle szőlőt ültessünk? Még 10-12 holdas szőlőben sem szabad 10-12 féle szőlőfajtát ültetni és minek hat-hétféle bort csinálni? Minek homokon hárslevelüt, vagy furmintot ültetni? A furmint többet terem, de későn érkezik, a rácalmási homokon aszút nem ad. Két- három féle bor bőven elég. Jó bort ad az olaszrizling, a szlankamenta, az ezerjó és bőven is teremnek. Ültethetünk szerémi zöldet, vagy zöldszilvánt, jó pecsenyebort adnak.

Harc a filoxéra ellen.

Az 1860-as 70-es években egy új, rendkívül veszedelmes betegség jelent meg a szőlőültetvényeken: a gyökereket pusztító filoxéra. A ülföldről bejövő ismeretek alapján kezdték meg a védekezést, egyrészt filoxérának ellenálló amerikai direkttermő fajták telepítésével, másrészt szénkénegezéssel, vagyis a gyökökhez szénkéneget juttatásával. 1890-es években a rácalmási szőlőkben már mindkét módszerrel éltek. A Borászati Lapok szerint az amerikai direkttermők- Jacquez, Herbemont, Othello- 1892-ben, bár kis területeken, már jól teremtek, az amerikai szőlővesszőkre oltott hagyományos szőlők még nem tudtak bizonyítani.

A szénkénegezés azonban nem hozott átütő sikert, a szőlők tovább pusztultak. Ehhez hozzájárult, hogy gyakran nem lehetett vásárolni szénkéneget, vagy olyan vegyszert vásároltak, mely hatástalan volt. Lehoczky Dániel az 1880-as években egy szénkénegezési egyesületet hozott létre. A minisztériumból szakembert kért oktatásra, hogy ezzel segítse a gazdákat.

Minden küzdelem ellenére 1895-re a szőlőültetvények fele kipusztult. Az új ültetvények telepítése nagy erőfeszítésekkel folyt. Nem volt elég oltvány sokba is került. Az állam is segítette az új telepítéseket. Közel 20 ezer darab amerikai venyigét adott a községnek, amit a nagygazdák meggyö-

keresítettek, majd ingyen kiosztották a szőlősgazdáknak. 1894-ben a nagy szőlősgazdák több tízezer amerikai vesszőt vásároltak. A rácalmási szőlészek felismerve az új igényeket, hamarosan szőlőoltvány előállításába kezdtek. Bajor József

ültessen." A filoxéra nagyban hozzájárult, hogy „Kivándorolt Amerikába másfélmillió emberünk”

Társadalmi összefogással, állami segítséggel és a szőlősgazdák bevonásával megalakult az Országos Szőlőtelepí-

got rendeztek és ezen az egész falu résztvett. Mindegyik vendéglő, kocsmá megszervezte szüreti mulatságát gazdag műsorral. Színes, vidám felvonulást rendeztek, a menet élén a bíró és felesége hintóval haladt. Berzai Márta a RÁCALMÁS

Szüreti felvonulás

1895-től évente tízezzrel ontotta a szőlőoltványokat. Választéka az alábbi volt: Alicante Bouchet, Arramoni, Budai zöld, Carbenet, Carignan, Furmint, Kövidinka, Mad. Angvine, Olaszrizling, Passatutti, Szerémi zöld, Szlankamenka, Veltelini piros. Vörös dinka, Zöld szilváni. - Az oltványok alanya: Riparia portalis. Az ára pedig az 1890-es években 120 forint/ezer darab.

1900-ra a hagyományos direkttermő szőlők majdnem teljesen kipusztultak. Az új telepítések lassan haladtak. A szőlősgazdáknak anyagi lehetőségeik korlátozottak voltak. A gazdákat óriási csapás érte. Sok kisgazdának megélhetési forrását pusztította el a filoxéra. A kipusztult szőlők miatt nem volt szükség napszámosokra, ezért sok százan munka nélkül maradtak. 1897. februárjában szomorú cikket közölt a Borászati Lapok: „Hazánk szőlőit elpusztította a filoxéra, megsemmisülésével elvesztett egy mérhetetlen nagy nemzeti vagyon. Szőlőtermelő népünk elszegényedett, s igen nagy részük a koldusbot helyett Amerikát választotta. Társadalmunk a szőlő pusztulása után agóniába esett, sem bátorsága, sem pénze nem volt, de még útja és módja sem volt arra, hogy új szőlőket miként

tő Szövetkezet. Célja az volt, hogy irányítsa és bevonja a szőlősgazdákat a szőlőtelepítésbe és kölcsönt is adott.

A szőlőbetegségek a filoxéra megszűntével nem tűntek el. A peronoszpóra sokszor elpusztította az egész termést, különösen az 1910-es évek közepén amikor rézgálic hiány volt. Fritz Antal 1915 decemberében írja: „félve és aggódva gondolok a következő évekre, mert még csak egy gr. rézgálicunk sincs. 20 év óta foglalkozom szőlőgazdasággal, de még ez ideig a legnagyobb perenoszpóra járványban is meg tudtam védeni szőlőimet. És ezt mindig a pontos és bőséges permetezéssel értem el. Bizony nálunk is sok réztárgyat lehetne összeszedni, de még ez ideig senki sem foglalkozott vele”.

Az 1928-ban a gazdasági válság gyorsan begyűrűzött a borászat területére is. 1928-29-ben gyenge minőségű borok termettek, a 40-50 filléres must ára 20-25 fillérre esett. A termelők ezen az áron nem adták, inkább maguk fogyasztották el boraikat. (Egy tojás ára 19-21 fillér volt ezidőben)

Az eddigiekből láthatjuk, hogy Rácalmás lakosságának nagy része kapcsolatba volt a szőlészettel és borászattal. Ezért a szüret befejeztével igen nagyszabású szüreti mulatsá-

got rendeztek és ezen az egész falu résztvett. Mindegyik vendéglő, kocsmá megszervezte szüreti mulatságát gazdag műsorral. Színes, vidám felvonulást rendeztek, a menet élén a bíró és felesége hintóval haladt. Berzai Márta a RÁCALMÁS

Mi történt a szőlőültetvényekkel?

Már a II. világháború alatt elkezdődött a szőlők pusztulása. A frontvonal tartósan itt húzódott és a rácalmási határ sokszor cserélt gazdát. 1945 után a földosztás a szőlőket hátrányosan érintette. Az új 6-os út építése szabdalta a szőlő területeket. A szövetkezeti mozgalom következtében, a kisebb szőlőterületeket a tagosítással felszámolták. A szőlővárosi építkezés pedig végleg felszámolta a szőlőültetvényeket.

Elolvasva ezt a cikket, talán az olvasóban is felmerül, mit tudnánk hasznosítani a múltból, mi a tanulsága, lehetne-e valamit kezdeni ezzel a szép múlttal. De ma már nem rácalmási a kérdés hanem országos. Most olvasom az országos statisztikát: 2000 és 2015 között, vagyis tizenöt év alatt a szőlő ültetvények területe felére és a nyolcszáz ezer tonna szőlő termés mennyisége négyszáz ezer tonnára csökkent, a borászati gazdaságok pedig csak 70 Ft/kg árértékű óhajták átvenni a szőlőt a termelőktől.

Szalai Árpád

Ráckevei verseny

Több éves kihagyás után Ráckeve remek hangulatú, a gyönyörű időben a sportág szépségeit megcsillantó versennyel tért vissza a kajak-kenuis vérkeringésbe, a szervezők a viadalt szándékuk szerint a jövőben minden szeptemberben megrendezik.

Az U9-estől az U16-os korosztállyal bezárólag kiírt 2000 méteres futamokon nyolc egyesület (BHSE, Rácalmás SE, KDSE, Dunavecse, Duna SZTK, a szigetszentmiklósi Best of Kajak-kenu, a dömsödi DKKSE és a házigazda Ráckeve SE) összesen 83 ifjú kajakosa indul.

A rácalmási fiatalok a BHSE (Budapesti Honvéd) után kiemelkedtek a mezőnyökből.

Bölcskei Ferenc

Nyílt nap

A Rácalmás Sportegyesület Vízi és Szabadidősport szakosztálya nyílt napot szervez gyerekek és felnőttek részére

október 1-én szombat 10 órától

a csónakház területén, ahol meg lehet ismerkedni a kajakozás, kenuzás, sárkányhajózás szépségeivel.

Aki szeretne a kajak-kenu sikeres sportágához csatlakozni, lányok vagy fiúk 8-9 éves kortól, minden nap 16-órától a csónakház területén az edzőknél megtehetik.

Bölcskei Ferenc
szakosztályvezető

Gyönyörű időben a dunavecsei kajakosokhoz eveztek le majd vissza (30 km) fiataljaink. Egy városnapi hangulatban csöppelve megkóstolták a finomságokat (sült hurka, halászlé, palacsinta). Kellet is az erő a vissza evezéshez

Apróhirdetés

Eladó Rácalmáson családi ház 4 szoba, nappali, nagy konyha étkezővel, extrákkal (riasztó, klíma, infra szauna). Irányár 26 millió forint. Érdeklődni: 20/413-9847

Eladó 16 m² parketta, egy íróasztal. Érdeklődni: 25/742-759 (16 óra után).

Eladó 1 db 150 l-es Zanussi hűtőszekrény kitűnő állapotban 10 ezer Ft-ért, 3 db boroshordó tölgyfa 128 l-es, 80 l-es, 40 l-es. 2 db egyszemélyes heverő jó állapotú 10 ezer Ft/db, valamint 1 db 400-as szalagfűrés 380 W-os motorral. Érdeklődni: 20-401-7579

Minden évben áldozattá válik valaki

Figyeljenek a mustgázra!

Az ősz a szüret és ezzel együtt a borkészítés időszaka, e periódus jellemző veszélyforrása a mustgáz. Évről évre csaknem tucatszor riasztják miatta a tűzoltókat, nem múlik el esztendő tragédia nélkül, tavaly Szekszárdon szedett áldozatot a mustgáz.

A mustgáz tulajdonképpen a szőlő levének erjedése során keletkező szén-dioxid. Ez a gáz színtelen, szagtalan, a levegőnél másfélszer nehezebb, zárt térben a levegőt kiszorítva, a padlótól tölti fel a helyiséget. A szén-dioxid önmagában nem mérgező, de mivel kiszorítja a levegőt a pincéből, oxigénhiányos állapotba kerül, aki mustgázzal teli zárt helyen tartózkodik. A gáz miatti oxigénhiány szédülést, álmosságot, eszméletvesztést, végül pedig fulladásos halált okoz.

A mustgázzal kapcsolatos balesetek a borospincék szellőztetésével, illetve szén-dioxid-érzékelők telepítésével megelőzhetőek.

Alkalmazható a közismert gyertyás módszer is, amikor az ember egy gyertyával a kezében megy le a pincébe. Lényeges azonban, hogy a gyertyát ne a vállmagasságban, előre kinyújtott kezében tartsa a pincébe igyekvő, hanem eressze derékmagasság alá. Ez azért fontos, mert már 10 százalé-

kos szén-dioxid-koncentráció is eszméletvesztést, kis idő elteltével pedig fulladásos halált okozhat, de a gyertyaláng csak 14 százalékos mustgáz-koncentrációnál alszik ki. A legegyszerűbb megoldás egy

rúdhoz erősített égő gyertyát tartani lábmagasságban. Ha a gyertyaláng kialszik, akkor nincs elég oxigén a pincében, azonnal el kell hagyni a helyiséget.

Sem a gázálarc, sem a gázmaszk nem nyújt védelmet az oxigénhiányt okozó mustgáz ellen, csak sűrített levegős légzőkészülékben lehet biztonságosan lemenni egy szén-dioxiddal telített pincébe. Ezért aki mustgázzal kapcsolatos balesetet észlel, azonnal hívja a 112-es segélyhívó számot!

Fejér Megyei
Katasztrófavédelmi
Igazgatóság

2459 Rácalmás
Korányi tér (Spar mellett)

Életerő
egészségbolt

Nyitvatartás
Hétfő-Péntek
07³⁰-12⁰⁰ 13³⁰-17⁰⁰
Szombat
07³⁰-12⁰⁰

Gluténmentes termékek
Reform élelmiszerek | Teák
Paleo termékek | Diabetikus termékek
Vegetáriánus élelmiszerek | Vitaminok
Laktózmentes term. | Diabetikus termékek
Biotech Usa táplálékkiegészítők

PALEO ET | SZARJATT | NATUREFOOD | BioTechUSA
Schär | alpro | Juhász SA

2016. OKTÓBER 1-TŐL 15-IG
10%-OS KEDVEZTMÉNY
minden termékre vonatkozik
Kivétel az egészségpénztárak vásárlásai, illetve a kedvezmény más akciókkal nem vonható össze.

2459 Rácalmás
Korányi tér (Spar mellett)
www.facebook.com/eleteroegeszsegbolt

Két meghívásnak is eleget tettek a Rácalmás SE Vízi- és Szabadidősport Szakosztályának kajakos, kenus és sárkányhajós tagjai. Augusztus 20-án Kulcsra eveztek sárkányhajójában a felnőttek. Csatlakoztak a Lórévből vissza érkező vízi túrázókhöz, majd kilehetett próbálni a sárkányhajóban történő evezést

Közérdekű telefonszámok:

Polgármesteri hivatal:	25/517-850
Jegyző	25/517-866
Polgármester	25/517-855
Adóügyi iroda:	25/517-863, 517-864
Pénzügyi iroda:	25/517-861
Építési iroda:	25/517-856
Szociális iroda, és aljegyző:	25/517-852
Jankovich kúria	25/440-020
Iskola:	25/440-023
Óvoda és Bölcsőde:	25/517-840
Családsegítő Szolgálat	25/440-440
Gyermekjóléti Szolgálat:	25/440-018
Szociális Gondozói Hálózat:	25/440-038
Művelődési ház és könyvtár:	25/440-456
Közzet megbíztott:	30/621-0959
Polgárőrség:	30/621-0962
Háziorvosok:	25/898-028
dr. Mercz Gabriella	20/341-3839
dr. Árgyelán Sára	20/413-1556
Gyermekorvos:	30/648-5481
dr. Földi Ágnes	
Fogorvos:	
dr. Jáky Ágota	
Háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyelet,	25/251-063
Kistérségi egészségügyi központ, Kulcs:	25/509-060
	25/441-261
Posta:	80/205-020
E-ON:	25/436-535
Dunanett, szemétszállítás:	40/462-000
Mezőföldvíz:	
Technikai probléma (csőtörés, dugulás) esetén	20/509-7790
helyben Ragacs György	20/362-4188
Tarr Kft. - kábel tévé:	70/459-2561
	20/805-9009
LIQUID-PORTER Kft. Szennyvízszállítás:	
Állatorvosi rendelő:	20/377-7842
Dr. Beregszászi Anikó	30/951-0062
Dr. Szilávik Ferenc	25/789-053
Rácalmási képtűrség hirdetésfelvétel:	06-30-408-6180
Rácalmási Római Katolikus Plébánia:	

Kis anyakönyv

A gyermek születése mindig nagy boldogság a családban, és öröm a közösség számára is, hiszen minden újszülött a jövőt, jövőnket hordozza magában. Szeretettel köszöntjük városunk legfiatalabb polgárait!

Halmi Richárd, 2016. 08. 11., Somogyi B. utca és

Halmi Alíz, 2016. 08. 11., Somogyi B. utca (ikrek)

Kovács Katinka, Dóra 2016. 08. 18., Rácalmás, Akácfa u.

Halasi Anna, 2016. 08. 24., Rácalmás, Kinizsi u.

Nyíri Nándor, 2016. 08. 23., Rácalmás, Kiss Ernő u.

Halász Máttyás, 2016. 08. 30., Hársfa utca

Szalontai Tamás Márk, 2016. szeptember 6., Akácfa utca.

Több újszülött gyermek születéséről a védőnőknek nincs információjuk.

Lapunk következő száma

A Rácalmás újság legközelebbi száma 2016. október 21-én, pénteken jelenik meg.

Lapzárta: 2016. október 10-én, hétfőn. Kérjük, hirdetéseiket, megjelenítésre szánt írásait, információikat, meghívóikat legkésőbb október 10-ig juttassák el a szerkesztőbizottságnak.

A nyomtatott, kézzel írt anyagok leadhatók a polgármesteri hivatal titkárságán.

E-mail cím: racujsag@gmail.com

szerkesztőbizottság

Híres vendég

Nagy Bandó Andrással, a Karinthy-gyűrés magyar humoristával, előadóművésszel, íróval találkozhattak a hétvégi Tökfesztiválon. Az árusítóhelyek között bukkanhattunk rá a könyvekkel gazdagon megpakolt asztalra, a standra, ahol

Nagy Bandó saját maga ajánlotta a megjelent könyveit az érdeklődőknek, beszélgetett az emberekkel.

Mint mondta: „Nagyon jól érzi magát Rácalmásban!” Vasárnap délután műsort is adott a Tökfesztivál nagyszínpadán.

